

EXERCICIOS

Exercicios de realización libre. Coa realización destes exercicios preténdese que sexas ti mesmo/a quen esquemáticos ou resumas coas túas propias palabras os contidos de cada aspecto teórico. Por isto, podes elaborar unha táboa de modo que representes mellor cada concepto complexo da unidade. Ademais, estes exercicios tamén tratan de facerche ver a utilidade dos recursos esquemáticos e sintéticos para concentrar a información, e o interese que posúen como método de estudo e recuperación da información. De todas as maneiras, sempre se dá unha solución ou, polo menos, un modelo para orientarte.

- 1.- Analiza a obra de dúas novelistas da *Nova Narrativa*.
- 2.- Podemos comparar a novela, *Os mortos daquel verán* (1987) de Carlos Casares, coa *Esmorga* de Blanco Amor?
- 3.- Comenta as innovacións que aparecen no ensaio dos anos setenta.
- 4.- Consulta a túa documentación e denomina a *Nova Narrativa*.
- 5.- Documéntate e caracteriza o protagonista e os temas no conxunto das obras desta etapa.
- 6.- Documéntate e caracteriza espazo e tempo no conxunto das obras desta etapa.
- 7.- Consulta as túas lecturas e indica o tema de *Retorno a Tagen Ata* de Xosé L. Méndez Ferrín.
- 8.- Debemos considerar *Adiós María* (1971) de Xohana Torres como unha obra fundamental na nosa historia literaria. Por que?
- 9.- Na recuperación do teatro galego de posguerra tivo moito que ver unha editorial, fala algo deste tema.
- 10.- Escribe unhas dez liñas sobre o teatro do exilio.

SOLUCIÓN:

1.

Xohana Torres en *Adiós María* (1971), a través dun monólogo interior da protagonista, analiza a vida do suburbio e a condición feminina nos sesenta. María Xosé Queizán en *A orella no buraco* recrea o deambular sen rumbo dun vagabundo, con técnicas propias do *nouveau roman* francés.

2.

Os mortos daquel verán (1987) é unha novela que relata a morte dun boticario

ocorrida nos primeiros días da guerra civil española a través das actas que un funcionario de policía vai levantando sobre as declaracións dunha serie de testemuñas. A *esmorga* (1959) trátase, na súa parte central, da declaración dun individuo, Cibrán, perante un xuíz de quen nunca escoitamos a voz e de quen deducimos as súas intervencións polas respostas do reo. Cibrán conta os sucesos dos que foi protagonista xunto cos seus amigos, O Bocas e o Milhomes, no decurso de dous días de alcohol e violencia, que rematan coa morte dos seus dous compañeiros. Ao final da declaración, Cibrán tamén morre, e o lector queda coa dúbida de se se suicidou ou de se foi vítima da Garda Civil.

3.

Cómpre salientar o ensaio de tipo económico -Beiras-; o Cristián -Chao Rego-; o feminista -María Xosé Queizán.

4.

Baixo esta denominación acostúmase encadrar un grupo bastante heteroxéneo de obras e autores que, sobre todo entre os anos 60 e 70, propiciaron unha profunda revisión das tendencias da narrativa precedente.

5.

Aparece o protagonista desarraigado (desvinculado da súa historia persoal) e decote abafado pola súa propia consciencia ou por circunstancias descoñecidas. En xeral, nos temas domina a presentación da angustia e illamento do home ante o mundo opresivo e abafante. Mais tamén a rebeldía e a loita pola liberdade individual e colectiva.

6.

O espazo faise, en xeral, indeterminado e intanxible. Fóxese da localización concreta e coñecida, aínda que domina o espazo urbano sobre o rural. Adquire, daquela, moita importancia a simboloxía, xa que a través dela poden representarse situacións, lugares, persoas... identificables con Galicia. Prodúcese a ruptura entre tempo do discurso e tempo do relato. A linearidade temporal desaparece: saltos ao pasado, minorización do tempo...etc.

7.

Retorno a Tagen Ata (1971) é unha alegoría política na que Tagen Ata é Galicia, que ten un idioma de seu, a lingua azerrata, e que vive nunha situación de territorio ocupado. O relato presenta o nacemento da nova conciencia nacionalista radical.

8.

Porque é a primeira novela totalmente narrada coa técnica do monólogo interior. Nela plásmase a tensión rural/urbano ao reflectir a sociedade e o ambiente dunha cidade galega dos anos sesenta. Este tema será recorrente nas décadas do 80 e do 90 na narrativa galega.

9.

A posta en marcha da Editorial Galaxia, coa súa revista Grial e coa colección "Illa Nova", significará un pulo decisivo no proceso de recuperación do teatro galego. A publicación de *Vieiro choído*, de Xosé L. Franco Grande, e a estrea de *O incerto señor Don Hamlet*, de Cunqueiro, feitos ambos producidos en 1959, marcan a consolidación dese proceso. Relevante é, igualmente, a fundación en 1958 do grupo

teatral do coro "Cántigas e Agarimos", pois baixo a dirección de Rodolfo López Veiga afronta a representación de ambiciosas pezas teatrais como *Antígona*, de J. Anouilh (1958), *Os vellos non deben de namorarse* (1961), de Castelao, e *A revolta* (1964), de Xenaro Mariñas.

10.

O teatro galego no exilio ocupou o espazo perdido na nosa terra. Así, Castelao estreou en Bos Aires en 1941 *Os vellos non deben de namorarse*, que supón un auténtico fito na nosa dramaturxia, pero que non se puido representar en Galicia ata 1961. Na Arxentina creáronse compañías de teatro como a de Maruxa Villanueva. A parte da obra de Castelao, tamén en Bos Aires se publicaron outras como *Pauto do demo* (1958), de Ánxel Fole. En liñas xerais, o teatro do exilio pódese dividir en teatro culto e teatro popular.